

АДВОКАТУРА В УКРАЇНІ ЯК ОСНОВА ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ

для того, щоб виділити місце адвокатури в побудові правової держави треба уточнити, що собою являє це поняття та які його основні ознаки. Правова держава – це демократична держава, де забезпечується панування права, верховенство закону, рівність усіх перед законом і незалежним судом, де признаються і гарантуються права і свободи людини, і де в основу організації державної влади покладений принцип поділу на законодавчу, виконавчу та судову.

однією з ознак правової держави є механізм забезпечення прав людини. серед юридичних засобів захисту прав людини чільне місце належить адвокатурі.

адвокатура — важливий інструмент дійсної демократії. адже за своєю природою вона є громадською, самостійного виду організацією професійних юристів, яка виконує важливу суспільну функцію — захист прав і законних інтересів громадян та організацій. Пересвідчитись в цьому можемо звернувшись до деяких основних положень про роль адвокатів, прийнятих восьмим конгресом ООН:

- будь-яка людина вправі звернутися за допомогою адвоката за своїм вибором для підтвердження своїх прав і захисту на всіх стадіях кримінальної процедури;

- уряди повинні гарантувати ефективну процедуру і працюючий механізм для реального і рівного доступу до адвокатів усіх осіб, що проживають на його території і підлеглих його юрисдикції без поділу раси, кольору шкіри, етнічного походження, статі, мови, релігії, політичних та інших переконань, національного або соціального походження, економічного чи іншого статусу;

- уряди повинні забезпечити необхідне фінансування та інші ресурси для юридичної допомоги бідним та іншим неспроможним людям. Професійні асоціації адвокатів мають співробітничати в організації та створенні умов надання такої допомоги;

- є відповідальністю урядів і професійних асоціацій адвокатів розробити програму, що має на меті інформувати громадськість

про її права та обов'язки за законом значення ролі адвокатів у захисті основних свобод.

Головна соціальна місія, фундаментальне призначення адвокатури — це захист прав людини. дане положення має бути основоположним у вирішенні проблеми досконалого функціонування цього надзвичайно важливого право забезпечувального інституту.

важливий зміст покладено щодо забезпечення доступності юридичної допомоги, яку покликані надавати адвокати. а саме: обов'язок державних органів гарантувати реальний і рівний доступ до адвокатури для усіх осіб, які проживають на її території, зокрема, забезпечити фінансування юридичної допомоги незаможним людям. особлива увага приділяється проблемам забезпечення адвокатської допомоги у кримінальному провадженні. Підкреслюється, що держава зобов'язана гарантувати кожній людині право на адвокатську допомогу у разі її арешту, затримання або обвинувачення у кримінальному злочині, зокрема, забезпечити доступ до адвоката не пізніше 48 годин з моменту арешту або затримання, фінансувати послуги адвоката, якщо людина не має необхідних засобів для її оплати; створити умови для зустрічей адвоката з особою, яка затримана, заарештована або перебуває у тюрмі, без перешкод і цензури.

адвокатура у системі зв'язків між державою та її громадянами є суб'єктом, який в інтересах суспільства здійснює індивідуалізацію проголошених прав і обов'язків. через адвокатуру як інститут суспільства правова держава забезпечує своїм громадянам можливість реального відчуття їхніх прав і свобод. крім того, серед інших у правовій українській державі, громадянам гарантується ще й право на юридичну допомогу, реалізація якого здебільшого і здійснюється адвокатурою. однак остання виступає в цій парадигмі не як інструмент держави, а як соціальний інститут, через який держава реалізує це право своїх членів. Правова держава має забезпечити пріоритет прав і свобод людини, незалежність суду як головного механізму гарантій прав і свобод, верховенства конституції і пріоритет міжнародного права.

адвокатура у правовій державі має всі можливості долучатися не лише до захисту приватного інтересу, а й забезпечувати пріоритетність конституції в цілому, адже захист прав особи напряду пов'язаний з повноваженнями адвокатів з забезпечення верховенства основного Закону. крім того, головним чином саме через ад-

вокатуру реалізується проголошене у ст. 63 конституції право на захист підозрюваного, обвинуваченого, підсудного.

Отже, становлення професійної незалежної адвокатури має стати пріоритетом реформування судово-правової системи, оскільки сильна адвокатура є необхідним чинником для утвердження України як правової держави для власних громадян та як цивілізованої країни на міжнародній арені.